

організація сільських населених пунктів: учебн. посіб. - М., 1986 – 278 с. 8. Осітянко А.П. Планування розвитку міста: монографія. – К.: КНУБА, 2001. – 460 с. 9. Дідик В.В., Павлів А.П. Планування міст: підручник. – Львів: Вид. «Львівська політехніка», 2006. – 412 с. 10. Кончуков Н.П. Планировка сільських населених місць / Н.П. Кончуков, Б.С. Бойчук, Я.Ф. Миняєва: учебн. посіб. – М.: Агропромиздат, 1986. – 316 с. 11. Ступень М.Г. Використання земель населених пунктів: монографія / М.Г. Ступень. – Львів: держ. агроун-т, 2000. 359 с. 12. Тосунова М.И. Планировка городов и населенных мест. Основы проектирования / М.И. Тосунова: підручник. – М.: Вісш.шк., 1975. – 226 с. 13. Лоїк Г.К. Земельноресурсний потенціал територіального розвитку міста: наукова монографія / Г.К. Лоїк, Н.В. Ісаченко, Д.О. Геращенко. – К.: МВЦ «Медінформ», 2013. – 240 с.

УДК 631.4

К.А. Житник, студентка*

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

ПРОТИЕРОЗІЙНЕ ОБЛАШТУВАННЯ АГРОЛАНДШАФТІВ НА ОСНОВІ ГЕОІНФОРМАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ

На сьогоднішній день водна ерозія ґрунтів є головним деградаційним процесом у сучасних агроландшафтах, який завдає величезної екологічної та економічної шкоди в багатьох країнах світу, у тому числі і в Україні. Водна ерозія, крім втрати найбільш родючої частини ґрунту, супроводжується іншими несприятливими явищами: втратою талих і дощових вод, зменшенням запасів води в ґрунті, замуленням рік, ставків, водойм і водоймищ, зрошувальних і дренажних систем.

Для більш повного попередження ерозії необхідно систематично застосовувати комплекс агротехнічних і інших протиерозійних заходів, які на еродованих і ерозійно-небезпечних схилах в багатьох випадках мають вирішальне значення для попередження ерозії ґрунтів. Тому, розробка комплексів агротехнічних протиерозійних заходів, які застосовуються залежно від рельєфу і складу ґрунтів окремих полів є обов'язковою складовою частиною проектів організації території та використання ерозійно-небезпечних земель.

Основним протиерозійним агротехнічним заходом, який застосовують на більш крутих схилах (схил дослідницького поля – 3°) одночасно з основним обробітком ґрунту впоперек схилу є валкування. Це створює умови для відновлення структури в орному шарі, накопиченню продуктивної вологи і, як наслідок, підвищення врожаю.

* Науковий керівник - доктор с.-г. наук, професор А.Б. Ачасов

Сучасне сільськогосподарське виробництво можливе тільки із застосуванням новітніх ГІС-технологій та за умови наявності сучасної інформації про стан ґрунтового покриву через нові технології. При застосуванні ГІС-технологій та даних дистанційного зондування Землі з космічного простору під час розробки проектів економиться час для прийняття управлінських рішень.

Отже, основною метою нашого дослідження є виявлення розвитку ерозійних процесів на землях сільськогосподарського призначення та подальше моделювання протиерозійних заходів на деградованих землях у сільськогосподарському виробництві із застосуванням даних ДЗЗ.

Початковим етапом для досягнення мети є дослідження структури ґрунтового покриву агроландшафту та на основі даних дистанційного зондування побудувати карту вмісту гумусу в ґрунтах досліджуваного агроландшафту.

Наступний етап – зробити прогноз втрат ґрунту від водної ерозії на основі математичного моделювання за допомогою моделі WEPP, що дозволяє оцінити просторові ерозійні втрати ґрунту за певного типу агрофону та надає змогу надалі планувати протиерозійні заходи для даної території.

Завершальний етап включає в себе рекомендації щодо комплексу протиерозійних заходів для досліджуваного агроландшафту за результатами отриманих даних.

Висновки. Наявність великої кількості наукових публікацій з питань зупинення процесів деградації ґрунтового покриву, створення стійкої системи нарощування біоресурсного потенціалу земель потребує осмислення і систематизації, а також застосування новітніх ГІС-технологій для полегшення прийняття обґрунтованих рішень.

Використання матеріалів ДЗЗ та ГІС-технологій дозволяє проводити моніторинг сільськогосподарських земель та розробляти ефективні методики їх обробки.

На основі результатів дослідження можна створити необхідні організаційно-територіальні умови для стабільного функціонування агроландшафту, підвищення родючості, запобігання деградації ґрунтів та впровадження ґрунтозахисних заходів.